

GIESEPAD 10 KM

elk jaar. In 2021 hadden in totaal al 33 jonge ooievaars dit nest verlaten. Ooievaars begroeten elkaar klepperend. De vogel werpt dan de kop achterover, kleppert met de snavel en buigt weer naar voren. Een ooievaar eet graag veldmuizen, mollen, regenwormen, kikkers, kuikens en kevers.

7 Vaalwaard

Het natuurgebied de Vaalwaard is van oorsprong een uiterwaard, ontstaan in een meanderbocht van de IJssel bij Giesbeek. Het is een terrein met relatief veel hoogteverschil met oude stroomruggen en tussengelegen laagtes. Ongeveer tweederde van de Vaalwaard is sinds 1992 door zandwinning veranderd in water. Na het beëindigen van de zandwinning is deze plas heringericht als natuurgebied. De Vaalwaard is nu een vogelrustgebied en onder meer van belang voor ganzen en steltlopers. Er zijn zeker 20 bijzondere soorten broedvogels aangetroffen. De weidevogels zijn grotendeels verdwenen, terwijl watervogels nieuw zijn in het gebied. Een veel gespotte watervogel is de aalscholver. Het natuurgebied wordt beheerd door Natuurmonumenten en de beheerder van Rhederlaag.

8 Steen- en pannenfabrieken in en om Giesbeek

Door de ligging aan de rivier de IJssel was de gemeente Angerlo, met daarbij de dorpen Lathum en Giesbeek, uitstekend geschikt voor de baksteen- en dakpannenindustrie. De verschillende steenfabrieken waren voor de werkgelegenheid van de dorpen van groot belang. De eerste productie van bakstenen vond al plaats rond 1787 maar de grote bloei van deze industrie vond plaats in de 19e eeuw. Rond de Tweede Wereldoorlog was Giesbeek het centrum van een gebied langs de IJssel waar dertien steenfabrieken en een pannenfabriek lagen. De Giesbeekse Dibbetspan ligt nog op vele huizen.

hier
vrouwen

Dit Klompenpad is tot stand gekomen onder coördinatie van Stichting Landschapsbeheer Gelderland in samenwerking met diverse particuliere eigenaren, vele vrijwilligers, de gemeente Zevenaar, Waterschap Rijn en IJssel en andere partijen uit de streek. Klompenpaden zijn cultuurhistorische wandelroutes die particuliere terreinen, zoals landgoederen en boerenland, toegankelijk maken voor de wandelaar. Ze gaan zoveel mogelijk over historisch tracé en onverharde paden. Rust, kleinschaligheid en de combinatie van cultuur en natuur bepalen de sfeer en vertellen bewoners en wandelaars over de geschiedenis van hun omgeving. Ook het landschap heeft voordeel van de ontwikkeling van Klompenpaden: vaak worden landschapselementen hersteld en aangelegd. Door aan te sluiten bij lokale initiatieven als landwinkels, horeca en kamperen bij de boer wordt de economie van de streek versterkt.

Meer informatie over Klompenpaden: www.klompenpaden.nl.
Hier vindt u ook actuele wijzigingen of aandachtspunten.

Meer informatie over Stichting Landschapsbeheer Gelderland: slgelderland.nl

PRAKTISCHE INFORMATIE

- Rondwandeling gemarkeerd in twee richtingen met blauwe klompjes.
- U kunt de route verkorten tot 8 km. Dit staat op de kaart aangegeven en is onderweg gemarkeerd.
- Het is mogelijk om sommige Klompenpaden te combineren. Eventuele overstap-punten zijn aangegeven op de kaart en ter plekke in het veld.
- De nummers op de kaart verwijzen naar bezienswaardigheden langs de route die beschreven worden in deze folder.
- Routenavigatie en informatie over landschap en cultuurhistorie is ook beschikbaar via de Klompenpaden-app.
- Het Klompenpad is niet geschikt voor kinderwagens en rolstoelen vanwege de smalle en onverharde paden. Stevig en waterdicht schoeisel wordt aanbevolen.
- Honden zijn verboden op particuliere delen van het Klompenpad om verstoring van vee en wild te voorkomen. Dit is aangegeven op de openstellingsborden die u aan het begin van het particuliere terrein vindt.

productie & eindredactie Stichting Landschapsbeheer Gelderland (SLG)
tekst Werkgroep Klompenpad Giesbeek en SLG
beeldmateriaal Maartje Hendriks, Erik Vaartjes, Harry Knuman en Cultuurhistorische Vereniging Zevenaar, Gelderland in Beeld. Op de voorkant staat een afbeelding van het oude stoomgemaal in Giesbeek.
opmaak Designimals, Laura Hondshorst, Bas Reijnen
met speciale dank aan de klompenpadenwerkgroep Giesepad en de particuliere grondeigenaren

© Stichting Landschapsbeheer Gelderland
2024, 1e druk. Alle rechten voorbehouden
Bij vragen of opmerkingen over dit pad kunt u contact opnemen met SLG via www.klompenpaden.nl.

NIET BESTEMD
VOOR VERKOOP

Dit Klompenpad is mede gefinancierd door de Provincie Gelderland en de gemeente Zevenaar en de Nationale Postcode Loterij.

hier
vrouwen

Wandelen over oude
agrarische landbouw-
gronden, schouwpaden
en uiterwaarden in
het prachtige buiten-
gebied van Giesbeek

GIESEPAD 10 KM

GIESEPAD 10 KM

1 Het gemaal in Giesbeek

Al in 1328 werden er sluisen (Grote Sluis) aangelegd bij Giesbeek, op de plek waar de Swalg (nu de Zwalm) uitkwam in de IJssel. Er was door de eeuwen heen voortdurende onenigheid met de stad Doesburg en de geërfden van Angerlo. Na veel gesteggel kon het polderdistrict De Liemers in 1881 beginnen met de bouw van een stoomgemaal met machinistenwoning. In de Tweede Wereldoorlog werd het bouwwerk met schoorsteen zwaar beschadigd. In de Liemers kwam in 1944-1945 ruim 220 hectare onder water te staan. De bemaling werd in 1945 hervat, maar nu door een elektrische pomp. In 1976 werd besloten om het nieuwe vijzelgemaal 'De Liemers' te bouwen, dat op 10 juni 1981 werd geopend. Het oude stoomgemaal is toen gesloopt. Alleen een originele centrifugaal-pomp uit 1882 herinnert ons nog aan het oude gemaal.

2 Karpergat

Het 'Karpergat' (ook wel bekend als Zandgat) is ontstaan als gevolg van een zand- en grindwinning. De plas is gemiddeld 190 meter lang en 120 meter breed, met een totale wateroppervlakte van ongeveer 2,5 hectare. De diepte is gemiddeld ongeveer vijf meter, met het diepste punt op circa tien meter. De bodem bestaat grotendeels uit zand met wat klei en fijne kiezel. De oevers van de plas hebben over het algemeen steile taludhellingen. De waterstand in de plas volgt, met enige vertraging, de waterstand van de IJssel, waar het mee verbonden is. Daardoor wisselt de waterstand door het jaar heen ge-

Ansichtkaart met kleurenfoto van het voormalige stoomgemaal De Liemers in Giesbeek circa 1969

hier vrouwen

De Zwalm

middeld 1 tot 1,5 meter. Het water is zeer helder, wat kenmerkend is voor diepe (zandwin)plassen. In het water is ook een natuurlijke bron aanwezig, waardoor er altijd 'zuiver' water vanaf de Veluwe opgestuwd wordt.

3 Eiland van Jan Bos

In 1944 besloot het waterschap dat er een verbeterde afwatering moest komen van de wetering richting het stoomgemaal. Deze nieuwe wetering is handmatig gegraven door dwangarbeiders uit kamp Amersfoort. De uitgegraven grond van deze nieuwe afwatering werd gestort op een stuk land, dat nu bekend staat als 'het eiland van Jan Bos'. Hij was een pannenfabrieksarbeider die tevens de koeien van de boeren uit de omgeving in de gaten hield. In ruil hiervoor mocht hij zijn eigen schapen op dit stuk grond laten lopen. Dit stukje opgehoogde land lag tussen de oude afwatering en het nieuw gegraven kanaal. Door het waterschap zijn er later bomen op geplant en ontstond er een ruilverkavelingsbosje. Menig inwoner uit Giesbeek heeft ter hoogte van dit eiland leren zwemmen in zijn jeugd.

4 De Zwalm

De Zwalm voert het overtollige kwel- en regenwater af via weteringen, leigraven en sloten. Omdat Giesbeek het laagste punt is van de Liemers, stroomt al het water van de omgeving via de Zwalm naar de IJssel. De weteringen lopen onder andere vanaf Westervoort, Babberich, Oud-Zevenaar, Groessen en Loo. Door de komst van de

Grote Sluis in 1328 tussen de Zwalm en de IJssel, ontstond geleidelijk aan bewoning rondom deze sluis. Dit heeft geresulteerd in het huidige dorp Giesbeek.

5 Kasteel Baer

Op deze plek heeft vroeger een kasteel gestaan. De oudste vermelding van het kasteel komt uit het jaar 1272. Bij een conflict in 1495 tussen de kasteelheer en Karel van Gelre werd het kasteel belegerd en uiteindelijk veroverd en verwoest door hertog Karel. Zutphense en Doesburgse metselaars moesten het kasteel met de grond gelijk maken. De enige herinnering aan de machtige burcht is een gedenksteen in de nis van de kerk in Lathum. In 1897 werden muurresten aangetroffen en een deel van een onderaardse gang. In 1923 werd er onder water een stuk hoekmuur ontdekt. Grondwerkzaamheden en de bouw van een steenfabriek hebben het laten verdwijnen. Er zijn geen afbeeldingen van Kasteel Baer bekend op één oude tekening na uit de 18e eeuw. Onduidelijk is of het kasteel ook daadwerkelijk er zo uit heeft gezien.

6 Ooievaarsnest Rhedense Veerweg

Toen het ooievaarsnest in 2008 is geplaatst, is er gekeken naar een plek met goede aanvliegeroutes. Al vijf weken na plaatsing was het nest bewoond door twee ooievaars. Dit paartje heeft vijf jaar hier gebroed. Helaas is in 2012 het vrouwtje verongelukt. Het jaar erop was het mannetje er weer en kreeg na enkele dagen gezelschap van een nieuw vrouwtje. Dit echtpaar bewoont het nest sindsdien

Ooievaarsnest

- Giesepad
- routeverkorter

Startpunt → Ontmoetingsplek Bingerdensedijk in Giesbeek (parkeren bij sporthal de Panoven, Bingerdensedijk 2).
Openbaar vervoer → Bushalte Tutenburgsestraat in Giesbeek.
Horeca → Grand Café Rutgers, De Muggenwaard 7 in Lathum.
 Eetcafé Ruumzicht, Havenweg 4 in Giesbeek.
 Restaurant t Muldershuus, Meentsestraat 1 in Giesbeek.
 Eethuis Marina, Meentsestraat 51 in Giesbeek.
 Cafeteria Joosje, Meentsestraat 52 in Giesbeek.
 Camping de Veerstal, Marsweg 12 in Lathum.

Kijk op klompenpaden.nl voor dit pad voor actuele informatie en routewijzigingen. Website en Klompenpaden app hebben altijd de meest actuele informatie.

Te gast op het erf en boerenland

Klompenpaden lopen regelmatig over het erf van een boer, langs een beekje of over een sloot. Vaak is dit privéterrein. Er wordt nauw samengewerkt met boeren en grondeigenaren die recreatief medegebruik toestaan. Zonder hun toestemming waren er niet zoveel Klompenpaden.

Honden verboden

Als wandelaar ben je te gast. Het betreden van privéterrein wordt aangegeven met een speciaal openstellingsbord. Er geldt een hondenverbod. Honden kunnen onrust veroorzaken bij vee, wild of weidevogels. Daarnaast kunnen ze ziekten verspreiden. Daarom zijn honden verboden op Klompenpaden. Wij danken u voor uw begrip.

HOE WERKT DEZE DOWNLOADBARE BROCHURE

Download deze brochure en druk het af in kleur (dubbelzijdig, gespiegeld langs korte zijde) voordat u gaat wandelen. U krijgt dan de brochure + de wandelkaart geprint. De brochure kunt u als een echte folder vouwen over de aangegeven grijze lijnen. Deze brochure bevat altijd de meest actuele informatie.

Schipper op de IJssel

Giesbeek: van schippersdorp naar recreatiedorp

Vanwege de ligging aan de IJssel woonden in Giesbeek altijd veel schippers. Na de oorlog was de stroming van de Gelderse IJssel anders dan nu. Schepen losten goederen en grondstoffen voor de steenfabrieken achter de toenmalige pannenfabriek. In 1969 werd de Gelderse IJssel ter hoogte van camping de Mars afgesloten en werd er een nieuw stuk gekanaliseerd. De Gelderse IJssel veranderde hierdoor van een meanderende rivier in een rechte watergang.

Als gevolg van de ontzanding van het Rhederlaag ontstonden twee grote plassen; de Valeplas en de Gieseplas. De komst van meerdere jachthavens, campings en het pontje zorgden ervoor dat de Rhederlaag nu een aantrekkelijk recreatiegebied is. Het Rhederlaag werd van een schippersdorp een geliefd recreatiedorp.

Ontdek het mooie afwisselende buitengebied van Giesbeek en wandel langs plassen en uiterwaarden. Geniet van de vergezichten op de IJssel en de oude agrarische landbouwgronden met karakteristieke landschapselementen. Klompen aan, rugzak op en gaan!

De bever

Sinds 1988 leven er weer bevers in Nederland, en vanaf 2014 zijn er weer enkele in Giesbeek. Ze houden van de omgeving met rustig water, veel kruidachtige planten en bomen met zacht hout zoals wilgen en populieren. Bevers zijn knaagdieren en planteneters met scherpe voortanden die bedekt zijn met een harde laag oranje glazuur. De knaagtanden blijven doorgroeien omdat ze slijten door het vele knagen aan bomen. Waar bevers wonen zijn omgevallen bomen, bomen waarvan de schors is afgeknaagd en ondiepe kanalen. Een beverburcht of dam in het water is een duidelijk spoor van beveractiviteit. Bevers houden geen winterslaap.

Bever

